

Markovo evangelium (program pro skupinky SCB Brno)

THDR. LUDOVÍT FAZEKAŠ

PŘEDSTAVITEL KRÁLOVSTVÍ

1,1-8,30

a. Jak autoritu uplatnil

1,14-45

5. VLÁDNÍ PROGRAM

1,14-15

5.1. Jeho „událostní“ povaha (v. 14)

Prvním znakem Ježíšova vládního programu je, že se nejedná o učení a kázání, ale o zprávu o události. Marek ji nazývá “Boží” evangelium. Jde o Boží čin vykonaný ve prospěch lidí. Jan sice byl uvězněn (14a), ale Bůh se svých záměrů nevzdal. Ježíš to zvěstuje na opuštěném území Galileje, ale to Bohu nebrání, pokud se zde najdou lidé, kteří uvěří v Boží moudrost a lásku (1 J 4:6).

5.2. Záruky (v. 15a)

Aby lidé tomuto “vládnímu programu” věřili, Pán jim dává objektivní záruky: “Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží.” Tento okamžik předpověděli i proroci (Iz 18:7; Ez 33:11n) a v Ježíšově příchodu se tento čas stal skutečností (Ga 4:4; L 4:31). Boží království se přiblížilo (Iz 52:7; Sf 3:15) v osobě Ježíše Krista (L 17:21). V tomto Božím činu nacházíme pevnou půdu, v níž může zapustit kořeny naše víra.

5.3. Lidská odpověď (v. 15b)

Všechno je zde postaveno na Boží iniciativě, ale ta vyžaduje odezvu: “Čiňte pokání a věřte evangeliu.” Nikdo zde nemá žádnou protekci - každý se od Boha tak či onak odvrátil a musí se kát, tj. znovu přiznat Pánu královské postavení (Zj 3:31). A potom věřit radostné zvěsti, že Bůh zůstal věrný, i když my jsme byli nevěrní (2 Tm 2:13). V pokání se zříkáme sebe, ve víře skládáme naději v Boha (Žd 12:1).

5.4. Otázky

Pán coby designovaný král vyhláša „vládní program“. Nechce jen poučit, ale také změnit člověka a svět. Záruky zde poskytuje Boží čin, nikoli lidský: Bůh přiblížil čas a království. Na tuto skutečnost je třeba reagovat kapitulací před Bohem a důvěrou v jeho věrnost a moc.

- a) Nemáš o Bohu pouze vědomosti? Změnily tvůj život?
- b) Nesnažil ses zasloužit si Boží milost slušným životem (Ř 10:2-3) a nejsi z toho znavený (Mt 11:28)?
- c) Kdo se nachází v centru tvého života?
- d) Komu důvěřuješ?

K zamyšlení:

Obsahem Božího evangelia – evangelia podle Pána Ježíše je:

- „Naplnil se čas...“ = teď je správný čas (čeho?, k čemu?, na co?)
- „Boží království je blízko“ = Boží vláda, svrchovanost
- „Čiňte pokání (obraťte se)...“ = ř. *metanoiete* = změna mysli, myšlení
- „Věřte evangeliu...“
 - Má specifický obsah
 - Obsahuje poklad, který je hlouběji pod povrchem, a proto často nepoznán
 - Iniciativu má vždy jako první Pán Bůh – my na ni musíme zareagovat

Poznámky:

6. ODDANÍ LIDÉ

1,16-20

6.1. Jací byli (v. 16 a 19)

Když si Ježíš povolal rybáře, upřednostnil prosté a praktické lidi, kteří měli tvrdý život a byli nuceni spolupracovat. Zákoníci znali Písmo, ale chyběl jim zdravý selský rozum a schopnost rozlišit podstatné od nepodstatného. Rybáři nečetli knihy, ale věděli, že jestli mají nacytat ryby, musí opravit sítě a vyplout na moře, a ne vytvářet komise zabývající se lovem ryb.

6.2. Kým se měli stát (v. 17)

Pán učedníky vyzval, aby ho následovali. Nejednalo se pouze o to, aby za ním šli, ale aby si osvojili jeho myšlení a způsob života. Ježíš učil tím, že pracoval. Měl v úmyslu z nich udělat “rybáře lidí”, přičemž nešlo o to lidi přelstít či potrestat (Ez 47:10), ale shromáždit je do Božího království. To tito rybáři ještě neuměli, ale Pán se rozhodl je tomu naučit.

6.3. Jaká byla jejich odezva (v. 18 a 20)

Učedníci opustili sítě, ba i své nejbližší. Nejednalo se o zlé věci. Úcta k rodičům se zdůrazňuje již v Desateru (Ex 20:11), a přece Kristus řekl, že musíme mít všechno kromě něho “v nenávisti” (L 14:26). Svě rodiče a příbuzné smíme milovat jen do té míry, aby tím nebyla omezena láska k Pánu. Radikálnost následování vyjadřuje slůvko “ihned”. Kdo rozhodnutí odkládá, ztěžuje si své postavení.

6.4. Otázky

- a) Proč si Pán nevyvolil za učedníky znalce Zákona?
- b) Jaké měli rybáři oproti nim přednosti?
- c) Co to znamenalo následovat Ježíše?
- d) Co měli dělat “rybáři lid”?
- e) Proč se tomu měli učit?
- f) Jak učedníci zareagovali na Ježíšovu výzvu?
- g) Jaké slůvko ji charakterizuje?
- h) Neprohřešili se tím proti rodičům?
- i) Odpověděl jsi už na Ježíšovo volání?
- j) Neodkládáš na zítřek, co máš udělat dnes? Zítřka to bude těžší!

K zamyšlení:

- Pán Ježíš rybáře našel tam, kde byli oni
- Pán Ježíš zavolał a rybáři šli (následovali)
- Pán Ježíš mluvil s rybáři jazykem, který je jim blízký („učiním z vás rybáře lidí“); přeznačil ovšem jejich rybářskou profesi na jiné „rybaření“

Poznámky:

7. VELITEL V KOSTELE

1,21-28

7.1. Ubozí znalci zákona (v. 21-22)

Pán se účastní židovských bohoslužeb a učí tam jako ten, “kdo má moc, a ne jako zákoníci” (v. 22). Zákoníci rozpracovali příkazy Písma do všech podrobností, ale tím zakryli jeho ústřední bod: lásku k Bohu a lidem (7,13). Ježíš naopak nebyl řečník, ale velitel. O hříchu nemluvil, ale odpouštěl jej (2,5), neteoretizoval o Božím království, nýbrž ho přinášel. To poznal římský setník (Mt 8:8).

7.2. Ubohý posedlý (v. 23-26)

Na bohoslužbách je přítomen člověk posedlý zlým duchem, který se nejen brání slovy, aby ho Pán nechal na pokoji, ale také na něj útočí. Pán ho však umlčel a z tohoto člověka vyhnal (v. 25n). Vždyť přišel mařit dáblové skutky (1Jn 3:8), aby lidé mohli žít ve svobodě! Tak odhalil i podstatu bohoslužeb: osvobození člověka ze zlé moci, aby se směl poddat svému Stvořiteli. Obřady a rituál představují pouhé prostředky, nikoli cíl.

7.3. Ubozí posluchači (v. 27-28)

Posluchači v synagoze správně rozpoznali, že se jedná o nové, mocné učení (v. 27). Vidí rozdíl mezi zákoníky-řečníky a Ježíšem-velitelem. Žasnou nad dílem Pána Ježíše. A přece je výsledkem jen to, že se “pověst o něm rychle roznesla” (v. 28). Místo víry se z toho stala senzace (Sk 17:21). To je ovšem jen polovina cesty a nedorozumění (5:42; 6:2 a 51n). Správné je, když se ptáme, co máme dělat (Sk 2:37).

7.4. Otázky

- a. V čem lze vidět ubohost znalců Zákona při Ježíšovu narození v porovnání s mudrci (Mt 2:4-6 a 2:11)?
- b. Znáš Ježíše jako řečníka, nebo jako zachránce?
- c. Navštěvuješ bohoslužby a nacházíš tam to, co potřebuješ?
- d. Účastníš se obřadů, nebo prožíváš vysvobození od zlých mocností?
- e. Co bylo na posluchačích v synagoze dobré a co ne?
- f. Nezůstal jsi i ty pouze u obdivu, místo aby ses dostal k víře, která zachraňuje

K zamyšlení:

- Jaký byl rozdíl mezi učením Pána Ježíše a farizeů a zákoníků?
- Co si myslím o „zlých duších“ (nečistý duch)?
- Koho rozpoznal v Pánu Ježíši zlý duch a koho diváci?
 - Zlý duch: rozpoznává identitu Pána Ježíše
 - Zlý duch: rozpoznává poslání Pána Ježíše
 - Jaká byla reakce diváků? Jaká mohla a dodnes může být reakce posluchačů evangelia, které odpovídá na bolesti doby?
- Jak můžeme dnes my pomáhat lidem s psychickými nemocemi a „posedlostí“?

Poznámky:

8. LÉKAŘ TĚLA A DUŠE

1,29-34

8.1. Nemocná domácnost (v. 29-31)

Církev byla nemocná, ale ani rodina nebyla zdravá. Šimonova tchyně ležela v horečkách. Ještě že to Ježíšovi hned řekli! Pán ji uchopil za ruku a uzdravil (v. 31). Dokázal, že chce, aby i rodiny byly zdravé, a to po všech stránkách. Pánu smíme povědět, že je někdo nemocný, byť by se jednalo třeba o nedorozumění mezi manžely nebo mezi tchánem a zetěm. I při nich bývá “horko” a také takovou “horečku” Pán léčí.

8.2. Nemocné město (v. 32-34)

Po západu slunce, když skončil sváteční den, přinesli k Pánu všechny, kteří se měli špatně. “Celé město se shromáždilo u dveří” (v. 33). Takhle vypadá Boží lid, přestože Bůh prohlásil: “Neboť já jsem Hospodin, já tě uzdravuji.” (Ex 15:26) Církev - jedna velká nemocnice! Proti záplavě bídy (2 Tm 3:6; Jk 1:2) stojí přesila spásy (1 Pt 4:10; Ef 3:10). Šíří se zkáza, ale milost se rozhojňuje ještě více (Ř 5:15).

8.3. Více než lékař (v. 34b)

Je zvláštní, že celá událost končí slovy: “A nedovoloval (Ježíš) zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je.” (v. 34b) Pán byl prohlášen za krále Božího království, ale obával se, že by toho mohl někdo zneužít politicky nebo z toho udělat senzaci. Proto chce své mesiášské poslání zachovat v tajnosti. Z jeho uzdravení měli lidé vyzpozorovat, že je tu král, který odpouští naše hříchy a uzdravuje i naše nemoci (Mt 8:17), neboť má být zachráněn celý člověk.

8.4. Otázky

- a) Když někdo v rodině onemocní, jdeme s tím hned za Pánem, nebo začneme běhat po doktorech?
- b) Neměli bychom Ježíše poprosit, aby přišel do naší rodiny a vyléčil naše nemocné vztahy?
- c) Neskřípe to mezi manžely, dětmi a prarodiči?
- d) Když máme tak slavná zaslíbení o uzdravení duše i těla, proč jich tak málo využíváme?
- e) Neměli bychom více dbát na Jakubovu radu, aby si nemocný člověk k sobě zavolal bratry starší (Jk 5:14n)?

K zamyšlení:

- Lidé chtěli být uzdraveni a Pán Ježíš je uzdravil; lidé kladli otázky a Pán Ježíš odpovídal. Byl ochoten reagovat na aktuální potřeby a otázky lidí. Umíme být stejně relevantní vůči společnosti jako Pán Ježíš? Odpovídáme na otázky, které klad společnost – jaké jsou? Vypořádáváme se s potřebami společnosti? Jaké jsou?

Poznámky: